

Mga Halimbawa ng Pagiging Malapit

Magulang at anak, magkasamang:

Ngumingiti

Mahinahon

**Dumadamay at inilalapit
ang sarili sa bawat isa**

Nagmamatyag at nakikinig sa isa't isa

Nagkakantahan o nag-uusap

Nagdadamayan sa isa't isa

Nagmamahalan

Gumugol ng oras sa tuwina

**Inuunawa ang pangangailangan
ng bawat isa**

Naglalaro

**Nagbibigay ng magandang halimbawa
at isinasabuhay ito**

Nag-aaral

Para sa karagdagang kaalaman, tawagan si:

**Christine San Nicolas
Social Services Supervisor
Department of Public Health & Social Services**

**Phone: 671-735-7256
Email: christine.sannicolas@dphss.guam.gov**

Pondo para sa babasahin na ito ay galing sa Department of Public Health & Social Services, Division of Public Welfare, Child Care & Development Fund (DPHSS/DPW/CCDF), sa pakikipagugnayan sa University of Guam Center for Excellence in Developmental Disabilities Education, Research, & Service (Guam CEDDERS).

References:

Guam Early Learning Guidelines For Young Children Ages Three To Five. (2005). Guam Department of Public Health & Social Services, Division of Public Welfare, Child Care & Development Fund Program.

Guam Early Learning Guidelines For Young Children Birth To 36 Months. (2007). Guam Department of Public Health & Social Services, Division of Public Welfare, Bureau of Social Services Administration, Child Care & Development Fund Program.

Silberg, Jackie. (1999). 1,2,5 Brain Games For Babies. MD: Gryphon House, Inc.

The Center on the Social and Emotional Foundations for Early Learning. Urbana-Champaign: University of Illinois. Website csefel.uiuc.edu, retrieved 12/19/08

Sparling, J. and Lewis, I. (2008). The Creative Curriculum® Learning Games, Birth To 12 Months, 12-24 Months, 24-36 Months, 36-48 Months, And 48-60 Months. Washington, DC: Teaching Strategies, Inc.

PAGTIBAYIN

Alagaan!

PAGIGING MALAPIT, NAKABUBUO NG SAMAHAN

Ang Alam Natin

Ang mga batang malapit sa kanilang mga magulang ay mayroon ding magandang relasyon sa ibang tao. Lalaki silang mga aktibo, mapagtanong at masigasig na mag-aaral na mahusay sa pagharap sa anumang pagsubok sa isang maayos na pamamaraan. Matututunan nila ang tamang paraan sa paghawak ng kanilang mga damdamin, at kung paano mapanatili and isang magandang samahan. Ang pagiging malapit ay nagmumula sa pagtitiwala. Ang tiwala ay nagmumula sa mga magulang at mga tagapangalaga na nagbibigay ng pagmamahal at suporta na may kasamang mainit at mapagkalingang pangangalaga sa isang ligtas at maaliwalas na kapaligiran.

Ano Ang Magagawa Natin...

Pagkapanganak Hangang 12 Buwan

- Kargahin ang bata at ihele; kausapin ng malalambing habang sinasambit ang espesyal nyang pangalan, halik-halikan at kantahan ang bata.
- Manatiling malapit, ipakita ang kaginhawaang nararamdaman at magbigay ng suporta habang ang bata ay nakakakilala ng mga bagong tao at mga bagong karanasan.
- Gumamit ng mga mapagmahal na gawain na nababagay sa kultura (Iwasan ang mga bagay na

makakasakit sa bata kagaya ng pagkagat, pagkalog, pagpalo, pangungurot at sobrang pag-kiliti).

12 Hangang 24 Buwan

- Hayaan ang bata na gawin ang kaya na niyang gawin, gaya ng pag-kutsara ng pagkain patungo sa kanyang bibig, maisulat sa papel upang makabuo ng litrato at pag alis ng sariling sapatos at medyas.
- Gumamit ng mga salita na makakatulong sa bata para sabihin ang kanyang kailangan at gusto; kagaya ng -- "Madumi ang iyong mga kamay, kailangang hugasan," o "Ikaw bay nagugutom? Narito ang mga biskwit."
- Magpalit ng ginagawa kung ang bata ay may ginagawang delikado o hindi nararapat kagaya ng pagtakbo sa tindahan. Sabihin ang: "Tayo ay mag martsa" o di kaya ay "Gumalaw kagaya ng pusa."

25 Hangang 36 Buwan

- Magtanong ng magtanong at dagdagan ang mga salita para humaba ng husto ang iyong pakikipag-uusap.
- Magturo ng mga bagong gawain habang gumagamit ng ilang batayan at magbigay ng halimbawa, makiisa sa kasayahan habang ang bata ay sumusubok ng bagong kagalingan at gawain.
- Kung may hindi napagkasunduan, bigyan ang bata ng sapat na oras para lutasin sa kanyang sarili ang problema bago ka tumulong; bigyan ng maayos na mga pananalita kagaya ng "tayo ay maghalinhinan sa pagsasalita," "subukan nating mag-bigayan."

36 Hangang 48 Buwan

- Maglaro ng "Nakikita mo ba ang nakikita ko?" - Isama ang iyong anak na tumingin sa libro o babasahin, sabihin ang pangalan o ipaliwanag ang litrato at pabayaan mo siyang hanapin. Kagaya ng "May nakikita akong kulot." "Aling baso ang walang laman?" "Ituro ang pinakamaliit na insekto."

- Maglaro ng "Nasa Trabaho" - Gumawa ng trabaho na nababagay sa isang tatlo hangang apat na taong gulang na nagbigigay halaga at nagpapakita na siya ay kailangan sa pamilya. Mga halimbawa: pagtutupi ng damit, pag-aayos ng sapatos, pagtatabi ng mga laruan, pagaayos ng mga libro, pagkuha ng lampin o di kaya ay dede ng baby.
- Maglaro ng "Tumingin, Makinig, Gumalaw!" - Gumawa ng isang daan na merong mga hadlang na maaring gawin ng bata, ipaliwanag ang tamang landas na dapat sundan at ang mga angkop na galaw. Mga halimbawa: Lumakad patungo sa malaking timba - pumasok at lumabas, Takbo patungo sa puno - tumakbo ng minsang paikot dito.

48 Hangang 60 Buwan

- Gumugol ng oras para sa mga "Seryosong Bagay" - Kapag nagtanong ang iyong anak kung bakit o papaano, huwag magmadali sa pagpili ng isang matapat at maikling sagot sa mga tanong tulad ng paglayo (pagpunta sa ibang lugar dahil sa trabaho, paghihiwalay, diborsyo), sakit, kamatayan, paglipat sa bagong lugar, bagong baby o miyembro ng pamilya. May mga litrato sa libro, palabas sa telebisyon, at mga kanta na ukol sa mga seryosong bagay na maaaring makakatulong sa inyong mga anak para matuto sila ng magandang asal at pag-uugali.
- Gumawa ng "Espesyal na Oras" na Libro o Kalendaryo - Gumamit ng mga krayola, mga litrato sa mga babasahin o dyaryo, o gamit pang sining upang makatulong sa iyong anak na makalikha ng isang Aklat ng mga nakaraan o kalendaryo ng mga mahalagang pangyayari.
- Gamitin ang mga pagkakataong makilahok sa mga aktibidad na may pagpapahalaga sa kultura tulad ng Japanese Autumn Festival at ang Micronesia Fair o kaya ay magtungo sa mga lugar kagaya ng Gef Pogo Cultural Village sa Inarajan.

